- [2021] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1019

    - ਖੁਸ਼ੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ।

- v.

    - ਨਵਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ।

- (2010 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5167)

    - ਫਰਵਰੀ 22, 2021

- [ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਆਰ ਸੁਭਾਸ਼ ਰੈਂਡੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

        - ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956 – ਧਾਰਾ 15 – ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ – ਔਰਤ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਜਾਇਦਾਦ – "ਪਰਿਵਾਰ" - ਪਰਿਵਾਰਕ ਬਸਤੀ – 'ਜੇ', ਇੱਕ
    - ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਰਹੂਮ ਪਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲ਼ਿਆ -
    - ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰਾ - ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਭਤੀਜਿਆਂ-ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਦਿੱਤਾ
    - (ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ) - ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ 'ਜੇ' ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਜੇ ਦੇ ਮਰਹੂਮ ਪਤੀ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ) ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ - ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਹੋਲਡ: ਧਾਰਾ 15 (1) (ਡੀ) ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ - ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜੋ ਜੇ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਸਨ ਉਹ ਅਜਨਬੀ ਸਨ ਨਾ ਕਿ ਮੈਂਬਰ
    - ਪਰਿਵਾਰ. ਉਹ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਲਕ ਸੀ
    - ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ - ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
    - ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਭਾਰਤੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 – ਧਾਰਾ 17 (2) (v)।

        - ਇੰਡੀਅਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 – ਧਾਰਾ 17 (1) (ਬੀ), 17 (2) (v) – ਸਹਿਮਤੀ
    - ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਜੇ ਲੋੜ ਪਵੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ - ਹੋਲਡ: ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
    - ਮੁਹੰਮਦੇ: ਯੂਸਫ ਐਂਡ ਓਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ। 2020 (3) ਸਕੇਲ 146 ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫਰਮਾਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
    - ਧਾਰਾ 17 (2) (v) ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਹਿਮਤੀ ਫਰਮਾਨ, ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 17 (2) (v) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ

- ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ.

- 1019

- ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ - "ਪਰਿਵਾਰ" - ਸੰਕਲਪ - ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ.
    - ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
    - ਆਯੋਜਿਤ : 1.1 ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 1991 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 317 ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
        - 19.08.1991, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ
- ਪਿੰਡ ਗੜ੍ਹੀ, ਬਾਜੀਦਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
    - ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ 'ਜੇ' (ਵਿਧਵਾ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ 'ਤੇ, ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ 1991 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 317 ਦੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 12] [1027--]
- 1.2 ਮੁਹੰਮਦੇ ਯੂਸਫ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ। ਬਨਾਮ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 17 (2) (6) ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁੱਦਾ
- ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਫਰਮਾਨ ਮਿਤੀ 19.08.1991 ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ
    - ਧਾਰਾ 17 (2) (v) ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 19.08.1991 ਦਾ ਸਹਿਮਤੀ ਫਰਮਾਨ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 20] [1036--; 1037-
-]
    - ਮੁਹੰਮਮੇਦ ਯੂਸਫ ਅਤੇ ਹੋਰ: ਬਨਾਮ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। 2020
    - (3) ਸਕੇਲ 146 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ.

- ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਕੀ ਹੈ
- ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਅਧੀਨ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਹਰੇਕ ਧਿਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:
    - ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਦਾਅਵਾ ਜਾਂ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਝਲਕ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। "ਪਰਿਵਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ
    - ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਸਿਰਲੇਖ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਝਲਕ ਜਾਂ
    - ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਐਸਪੀਏਐਸ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ। (ਪਾਰਸ 22, 23) [1037--; 1038--]
        - ਰਾਮ ਚਰਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗਿਰਜਨੰਦਿਨੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ। [1965] 3 ਐਸਸੀਆਰ 841; ਕੇਲ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ

- ਏਕੀਕਰਣ ਅਤੇ ਹੋਰ., (1976) 3 ਐਸਸੀਸੀ 119 : [1976] 3
- 202 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

- ਦੋਸ਼ੀ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਭਤੀਜੇ ਸਨ, ਭਾਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ 'ਜੇ' ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ. ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956,
  - ਧਾਰਾ 15, ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ
  - ਔਰਤ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਲਈ ਔਰਤ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਜੋ ਕਿ
    ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 15 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 15 (1) (ਡੀ) ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਤਾ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
  - ਵਾਰਸ, ਜੋ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ. ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਅਜਨਬੀ ਹਨ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ
  - ਔਰਤ। 'ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੇ', ਜੋ 'ਐਸਐਸ' ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਵਜੋਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ
  - 1953 ਵਿੱਚ, ਉਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਬਸਤੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਅਜਨਬੀ ਸਨ। ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
  - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪਾਰਸ
  - 26-29][1042--; 1043--]
    - ਮਾਤਾ ਦੀਨ ਬਨਾਮ ਮਦਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ। 2008 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 890 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।
    - ਕੇ. ਰਘੂਨੰਦਨ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਵੀ. ਅਲੀ ਹੁਸੈਨ, ਸਾਬਿਰ ਅਤੇ ਹੋਰ।
    - (2008) 13 ਐਸਸੀਸੀ 102 : [2008] 8 ਐਸਸੀਆਰ 657 - ਭਰੋਸੇ.
    - ਭੂਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਮੇਜਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1995) 5 ਐਸਸੀਸੀ 709 : [1995] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 466, ਸੋਮ ਦੇਵ ਅਤੇ
    - ਓਰ. ਬਨਾਮ ਰਤੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ., (2006) 10 788: [2006]
    - 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 778 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

- <u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

[1995] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 466	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 13
[2006] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 778	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 17
[2008] 8 SCR 657	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 18
2020 (3) ਸਕੇਲ 146	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 19
[1965] 3 SCR 841	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 22
[1976] 3 SCR 202	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 23

- ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2010 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5167.
- 2002 ਦੇ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 750 ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 16.04.2009 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।
- ਮਨੋਜ ਸਵਰੂਪ, ਸੁਰ. ਏਡੀਵੀ, ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ, ਪ੍ਰਤੀਕ ਯਾਦਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਤਿਮਾ ਯਾਦਵ, ਰੋਹਿਤ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।
- ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?
- ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.

- ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਿਤੀ 16.04.2009
    - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ।
- ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ:
    - ਇੱਕ ਬੁਡਲੂ, ਜੋ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਧਾਰਕ ਸੀ ਪਿੰਡ ਗੜ੍ਹੀ ਬਾਜੀਦਪੁਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁੜਗਾਓ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ,
        - ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਬਾਲੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸਨ। ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ
        - ਸਾਲ 1953 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ।
    - ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਾਲੀ ਰਾਮ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਹਨ। ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਵਰਗੀ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ
- ਪਤੀ, ਅਰਥਾਤ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਹੈ
    - ਬਡਲੂ। ਨਵਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ ਵਿਰੁੱਧ ਗੁੜਗਾਓਂ ਦੇ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 1991 ਦਾ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 317 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਿੰਡ ਗੜ੍ਹੀ ਬਾਜੀਦਪੁਰ ਵਿੱਚ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ, ਜੋ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਸੀ, ਨੇ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਨ।
- 2.3 ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਿੱਤਾ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 19.08.1991 ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਰਾਹੀਂ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

- ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ, ਜੋ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ ਦੇ ਪਤੀ ਏ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਨ, ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 1991 ਦਾ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 79 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ
    - ਗੁੜਗਾਓਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਨੇ 19.08.1991 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 317 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਫਰਮਾਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।
    - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
    - 1991 ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 79, ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
    - ਦੋਸ਼ੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ 1991 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 79 ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 4 ਵੀ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ 19.08.1991 ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਨੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ
      ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4, ਕਿਹੜੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
    - ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ 19.08.1991 ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ।
- ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੌਂ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ। ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 5 ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 317/91 ਵਿੱਚ 19.08.1991 ਨੂੰ ਨਵਲ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ ਸਿਰਲੇਖ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਸੀ
  ਅਗਰਵਾਲ ਐਸ.ਜੇ.ਆਈ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ, ਗੁੜਗਾਓਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?
- ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 5 ਦਾ ਜਵਾਬ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
    - ਕਿ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ
    - ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ
    - ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਅਤੇ ਤਾਰੀਖ਼ ਵਾਲੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ
    - 19.08.1991 ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।
    - ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ
    - ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

- ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ, ਜੋ ਉਹ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸੀਮਤ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਲਈ ਅਜਨਬੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ
- ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

- ਅਪੀਲ। ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ
- ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 2002 ਦਾ ਆਰ.ਐਸ.ਏ. ਨੰਬਰ 750 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ:-
- "ਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ
  - ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਤੋਂ 3, ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ
  - ਪੰਨਾ 2) ਜਗਨੇ (ਜੋ ਕਿ ਬਚਾਓਕਰਤਾ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਪਿਤਾ ਦੀ ਭੈਣ ਹੈ) ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (1) ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ?

- ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸੁਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ-ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ।
  - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 19.08.1991 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 317 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਸਿਰਫ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮੌਖਿਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
  - ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੇ ਦਾ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ-ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨਾਲ 1 ਤੋਂ 3 ਤੱਕ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ, ਉਸ ਨੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸੰਬੰਧ, ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ
  - ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿਦਵਾਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

- ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ
  - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਜ ਸਵਰੂਪ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ।

- ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਯਾਦਵ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।
  - ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3, ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਅਜਨਬੀ ਹਨ. ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਵਿਧਵਾ
  - ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਯਾਨੀ ਉਸ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਪੱਖ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲਾ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੇ ਆਪਣਾ ਸੰਪੂਰਨ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ
- ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਸਾਂਝਾ ਕਰੋ

- ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਐਕਟ, 1882, ਇੰਡੀਅਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1899। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੭ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ
- ਐਕਟ ਅਤੇ 19.08.1991 ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੇ ਕੀਤਾ
- ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਸਿਰਲੇਖ ਨਾ ਦਿਓ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ 19.08.1991 ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਕਿ
- ਫਰਮਾਨ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਫਰਮਾਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ
- ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

- ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਜ ਸਵਰੂਪ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦਿਆਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ
  - ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ,
  - ਜੋ ਕਿ 1991 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 317 ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰਾ / ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਗਭਗ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ
  - ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ।

- ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 19.08.1991 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਰਮਾਨ ਨੇ ਸਿਰਫ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਹ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ ਲਈ ਅਜਨਬੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਬਹੁਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ
  - ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ
  - ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ "ਪਰਿਵਾਰ" ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੰਕੀਰਣ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ; ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ. ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 19.08.1991 ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ
  - ਇੰਡੀਅਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਇਹ ਫਰਮਾਨ ਕਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
  - ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) (6) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਸਵਰੂਪ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 1991 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 317 ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਦੇ ਕਾਰਨ
    ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ
  - ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੇ ਭਤੀਜੇ ਭਰਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ।

- ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
  - ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

- 8. 1991 ਦਾ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 79, ਜੋ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:
    - "10. ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ 1991 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 317 ਮਿਤੀ 19.8.1991 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫਰਮਾਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ
- ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਲਟ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 3 ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾਲ
    - ਸਥਾਈ ਰੋਕ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਬਚਾਓਕਰਤਾ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ,
    - ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
    - ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਜੋ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਸਹੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

- ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ,
    - ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ ਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਪਿੰਡ ਗੜ੍ਹੀ ਬਾਜੀਦਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਖੇਤੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਢੁਕਵੀਂ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ। ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੀ 1953 ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਈ।
- ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਇਦਾਦ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਝਗੜੇ ਦੀ ਹੱਡੀ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ
    - 19.08.1991 ਨੂੰ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 1991 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 317 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ ਵਿਰੁੱਧ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। 1991 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 317 ਵਿੱਚ, ਪੈਰਾ 2 ਅਤੇ 3 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ:
- "2. ਇਹ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਨੇੜਿਓਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੁਨਰਮੰਦ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ ਦੇਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਬ ਲਾਲ ਦੀ ਧੀ ਹੈ।
    - 3. ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਪਿੰਡ ਵਿਖੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਚਕਰਪੁਰ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਉਸਦੀ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਪੁੰਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੈ
    - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ / ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਲਗਭਗ ਵਾਪਰੀ ਸੀ।
    - ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਨਰਮੰਦ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

- ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 19.08.1991 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:-

    - "2. ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਇਹ ਸਨ
    - ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਧਿਰਾਂ, ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਫਰਮਾਨ
    - ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਡਿਕਰੀ ਸ਼ੀਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ।

- ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦੇ ਹਨ:-

- ਕੀ 1991 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 317 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 19.08.1991 ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?; ਅਤੇ
- ਕੀ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਲਈ ਅਜਨਬੀ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕੇ
ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧ?

    - <u>ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. (1)</u>

- ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 1991 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 317 ਵਿੱਚ
    - ਜਿਸ ਵਿੱਚ 19.08.1991 ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਈ ਪਿੰਡ ਗੜ੍ਹੀ, ਬਾਜੀਦਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ। ਅੱਗੇ
    - ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ 1991 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 317 ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਫਰਮਾਨ
    - 19.08.1991 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਐਫ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਧਾਰਾ 17 (1) ਅਤੇ 17 (2) (v), ਜੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ
    - ਵਰਤਮਾਨ ਕੇਸ ਲਈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

        - (17. ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।—) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜੇ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਉਹ ਉਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੈ ਜੀ ਨੂੰ 1864 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ V, ਜਾਂ ਇੰਡੀਅਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1866, ਜਾਂ ਇੰਡੀਅਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1871, ਜਾਂ ਇੰਡੀਅਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1877, ਜਾਂ
        - ਇਹ ਐਕਟ ਆਇਆ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ, ਅਰਥਾਤ:-

- (ਏ) ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਸਾਧਨ;

    - (ਅ) ਹੋਰ ਗੈਰ-ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਾਧਨ ਜੋ ਵਰਤਮਾਨ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੌ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਵਿਆਜ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਦੇ ਹੋਣ, ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ, ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ, ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬੁਝਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

- ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ;

    - (ਸੀ) ਗੈਰ-ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ, ਘੋਸ਼ਣਾ, ਨਿਯੁਕਤੀ, ਸੀਮਾ ਜਾਂ ਅਲੋਪ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ

- (ਡੀ) ਸਾਲ-ਦਰ-ਸਾਲ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਠੇਕੇ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕਿਸੇ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਜਾਂ ਸਾਲਾਨਾ ਕਿਰਾਇਆ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਣਾ;

    - (ਈ) ਗੈਰ-ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਇਨਾਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਬਣਾਉਣ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ,

- ਸੀਮਤ ਕਰੋ ਜਾਂ ਬੁਝਾਓ, ਚਾਹੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ

    - ਜਾਂ ਵਿਆਜ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਸੌ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ:]

        - ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਉਪ-ਸੰਚਾਲਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ-

- ਸੈਕਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ,

    - ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਕਿਰਾਇਆ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਰਾਖਵਾਂ ਕਿਰਾਇਆ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

- (2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਐਲ) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿਚਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ-

    - (v) ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਵਾਏ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ; ਜਾਂ

- "

    - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1991 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 317 ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ 19.08.1991 ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 17 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਫਰਮਾਨ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ

- ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚੋਂ, ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਭੂਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਮੇਜਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1995) 5 ਐਸਸੀਸੀ 709 ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 100 ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈਸੇਂਟੀ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸਮਝੌਤਾ ਫਰਮਾਨ ਸਮੇਤ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ। ਪੈਰਾ 17 ਵਿੱਚ
- ਅਤੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦਾ 18, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:
  "17. ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੈ
    - ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਧਿਰ ਜਿਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ, ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਜਾਂ
    - ਇਸ ਨੂੰ ਬੁਝਾਉਣ ਲਈ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਸੁਹਾਗ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰੈਸੇਂਟੀ ਵਿੱਚ 100 ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ
    - ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਿਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਦਿਖਾਵਾ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ। ਜੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ.

- ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਕੁਆ ਕਲਾਜ਼ (v) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

  - ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਫਰਮਾਨ, ਜੇ ਸਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਏਗੀ.

  - ਜੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ
    - 100 ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

  - ਜੇ ਫਰਮਾਨ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ- ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਧਾਰਾ (1), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਸੀ
    - ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ.

  - ਜੇ ਫਰਮਾਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ,
    - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਸੀ ਲਾਹੌਰ ਕੇਸ, ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾਓ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਚਾਹੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵੀ ਹੋਵੇ
    - ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਕਾਰਨ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

  - ਜੇ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਈ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ "ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ" ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (v)
    - (2) ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ

- 1929 ਦੇ ਐਕਟ 21 ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੂਲ ਧਾਰਾ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਵੇ।

- ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫਰਮਾਨ ਭੂਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅੱਜ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਫਰਮਾਨ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ
  - ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ।

- 15. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਹੈ 2008 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 890 - ਮਾਤਾ ਦੀਨ ਬਨਾਮ ਮਦਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਜਿਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ-ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
- ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
  - ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-
    - "..... ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਸੀ
    - ਕੇਸ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਧਾਰਾ 100 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ
    - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ
- ਪ੍ਰਹਿਲੇ ਬ੍ਚਾਓਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ
  - ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) (6) ਅਤੇ ਭੂਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਮੇਜਰ ਐਂਡ ਓਰਜ਼, (1995) 5 ਐਸਸੀਸੀ 709 ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) (6) ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਫਰਮਾਨ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ
- ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ।
    - ਸੁਪਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

- ਧਿਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸੁਣੋ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰੋ

ਕਾ

ਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ 1995 ਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇ

- ਪਰ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ।

- ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫਰਮਾਨ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ. ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਜੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ
  - ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਲਈ, ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

- ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਜ ਸਵਰੂਪ ਨੇ ਸੋਮ ਦੇਵ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।
  - ਬਨਾਮ ਰਤੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਐਨਆਰ, (2006) 10 ਐਸਸੀਸੀ 788. ਉਪਰੋਕਤ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸੀ
  - ਜਿੱਥੇ ਫਰਮਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਾਂ ਤਹਿਤ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 17 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

- ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇ. ਰਘੂਨੰਦਨ ਅਤੇ ਓਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਅਲੀ ਹੁਸੈਨ ਸਾਬੀਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2008) 13 ਐਸਸੀਸੀ 102 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ,
  - ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
    ਪੈਰਾ 23, 24, 25 ਅਤੇ 28:-

    - "23. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਇਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਤੇ
    - ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦਾ (ਸੀ) ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ "ਕਿਸੇ ਵੀ ' ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।
    - ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਵਾਏ ਕਿਸੇ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜ਼ੁਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ
      ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ
    - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਹੈ।" ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1976 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ.

    - 24. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸਾਦਾ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ
    - ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗੀ
    - ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦਾ (v) ਜੇ ਕਿਸੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ
    - ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸੀ ਜਾਂ

- ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਲਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ੧੯੨੯ ਦੇ ਐਕਟ ੨੧ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।
    - 25. ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1976 ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਥਿਤ ਪਾਠ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
- ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਮੰਨਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਉਕਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।
- 28. ਭੂਪ ਸਿੰਘ [(1995) 5 ਐਸਸੀਸੀ 709, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ.
    - ਪੰਨਾ 715, ਪੈਰਾ 18)
    - "18. (1) ਸਮਝੌਤਾ ਹੁਕਮ, ਜੇ ਸਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ
- ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਏਗੀ.
    - (2) ਜੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 100 ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਡਿਕਰੀ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।
- (ਮੂਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ)
    - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਜੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਤੋਂ ਉਲਟ ਅਧਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਏਗੀ, ਜੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ 100 ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।
- 19. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਭੂਪ ਸਿੰਘ ਇਸ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਸੀ (ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.), ਭੂਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੋਮ ਦੇਵ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਮੁਹੰਮਮੇਦ ਯੂਸਫ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ,
- 2020 (3) ਸਕੇਲ 146. ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਇਹ ਵੀ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਗਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਭੂਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੋਮ ਦੇਵ ਦੇ ਕੇਸ ' ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 6, 8, 13 ਅਤੇ 14 ਵਿੱਚ,
        - ਜੋ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ, ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

- “6. ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸਮਝੌਤਾ ਫਰਮਾਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ
ਧਾ
ਰਾ 17 (1) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਪਰ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਪਵਾਦ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ
- ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ
- ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ
- (2) (vਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
- ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ. ਉਪ-ਧਾਰਾ (vਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ, ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (v), ਅਰਥਾਤ, ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 17 (1) ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹ ਕੇ।) ਅਤੇ
ਸੀ
ਧਾਰਾ 17 (2) (v), ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਫਰਮਾਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਹੈ
- ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 17 (2) (v) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 1984 ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 250-ਏ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ
- ਇਸ ਨੂੰ ਐਨੇਕਚਰ ਪੀ-2 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ
- ਇਹ ਫਰਮਾਨ ਮਿਤੀ 4-10-1985 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 17 (2) (v) ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ 4-10-1985 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਦੀ ਸਾਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।v). ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਭੂਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਮੇਜਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1995) 5 ਐਸਸੀਸੀ 709, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 17 (2) (v) ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ
- (v) ਪੈਰਾ 16, 17 ਅਤੇ 18 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਲਿਖੇ ਲਿਖੇ ਹਨ:
“16. ਸਾਨੂੰ ਧਾਰਾ (v), ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਹੈ।
- ਅਸੀਂ ਸੋਚਾਂਗੇ ਕਿ ਅਪਵਾਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਸ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
- ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ
- ਜਾਂ 100 ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈਸੇਂਟੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨੂੰ ਲੱਭੇਗਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ.

- 17. ਇਸ ਲਈ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਈ ਜਾਂ ਦੁੱਖ ਝੱਲੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ
- 10,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈਸੇਂਟੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 100 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ
- ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਕੇ। ਜੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ,
- ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ।

- ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਕੁਆ ਕਲਾਜ਼ (v) ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ:
  - ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜੇ ਸਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਿ
    - ਸਮਝੌਤਾ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਏਗੀ.
  - ਜੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ
    - 100 ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।
- (3) ਜੇ ਫਰਮਾਨ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ
  - ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ.
- ਜੇ ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ
- ਸਮਝੌਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਸੀ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਹੋਵੇ
  - ਸਮਝੌਤੇ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।
- ਜੇ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ
- "ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ", ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (v) ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ
  - 1929 ਦੇ ਐਕਟ 21 ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ, ਜਿਸਦਾ ਮੂਲ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੂਲ ਧਾਰਾ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਵੇ
- ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।

- ਭੂਪ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ , ਹਾਈ ਏ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 4-10-1985 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
    - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਾ ਕਰੋ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਨਾਮ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਪਿੰਡ ਸਿਰਥਲਾ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ
    - ਅਤੇ ਪੈਰਾ 11, 12 ਅਤੇ 13 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ: “11. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੀਐਸ ਨੰਬਰ 250-ਏ/1984
    - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉਲਟ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਲਟ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲ ਕੋਈ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।
    - ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਰਲੇਖ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੱਕ, ਸੀ
    - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਬਜ਼ਾਕਰਤਾ ਸੀ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ।

- ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ। ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਪਿੰਡ ਸਿਰਥਲਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ (2014)
    - 1 ਐਸਸੀਸੀ 669 ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਡੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਉਸ ਘੋਸ਼ਣਾਕਾਰੀ ਫਰਮਾਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ
    - ਉਲਟ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਲਟ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਢਾਲ ਵਜੋਂ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ:
    - “7. ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਉਲਟ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਾਂਭਣਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
    - ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸਹੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਉਲਟ ਕਬਜ਼ਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ
    - ਅਜਿਹਾ ਉਲਟ ਕਬਜ਼ਾ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਪਰਿਪੱਕ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ
    - ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਵਜੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਉਲਟ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਢਾਲ / ਬਚਾਅ ਵਜੋਂ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹੈ।

- ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੭ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ
    - ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ
    - ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, ਪਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ , ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਉਕਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

- 13. ਸੋਮ ਦੇਵ ਬਨਾਮ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਰਤੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2006) 10 ਐਸਸੀਸੀ 788 ਨੇ ਧਾਰਾ 17 (2) (6) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 17 (1) (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਸਮੇਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫਰਮਾਨ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹਨ
- ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ: "18. ..... ਪਰ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜੇ ਇਹ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾਵਾਂ
    - ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਇਕ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ
- ਜੇ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਹੈ
    - ਮੁਕੱਦਮਾ..... ”
- ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, 4-10-1985 ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
- 17 (2) (v) ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਮੁੱਖ ਅਪਵਾਦ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
    - ਧਾਰਾ 17 (2) (v) ਅਰਥਾਤ "ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼"। ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 17 (1) (ਬੀ) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਿਸੇ ਸਾਧਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 17 (2) (v) ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
- ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ 4-10-1985 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ
    - ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੇ 7-1-2015 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 13-2-2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਮਿਤੀ 4-10-1985 ਹੈ
- ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ
    - ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ।
    - 20. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫਰਮਾਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 17 (2) (v) ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
- ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ
    - ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ 19.08.1991 ਦਾ ਸਹਿਮਤੀ ਫਰਮਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 17 (2) (v) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰੀ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ,
- ਅਸੀਂ, ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਫਰਮਾਨ ਮਿਤੀ 19.08.1991

- ਇਹ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

- <u>ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2</u>

- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਫਰਮਾਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,
  - ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
  - ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਡਲੂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ, ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਧਾਰਕ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ, ਭਾਵ, ਭਤੀਜੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਵੱਖਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।
- ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਈਏ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਕੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਰਾਮ ਚਰਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗਿਰਜਨੰਦਿਨੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, 1965 (3) ਐਸਸੀਆਰ 841 ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ
  - ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਬਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਹਰੇਕ ਧਿਰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸੰਭਾਵਿਤ ਦਾਅਵਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
  - ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਦਾਅਵਾ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਝਲਕ। ਪੰਨਾ 851 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-
    - "..... ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
    - ਦਿਲਚਸਪੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ। ਕਿਉਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹੀਰਨ ਬੀਬੀ ਕੇਸ [ਏਆਈਆਰ 1914 (ਪੀਸੀ) 44] ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਧਿਰ ਸੁਤੰਤਰ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੂਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ
    - ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੰਗਾਸਮੀ ਐਫ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ
    - ਗੌਂਡਨ ਬਨਾਮ ਨਚੀਆਓਪਾ ਗੌਂਡੇਨ [ਐਲਆਰ 46 ਆਈ.ਏ. ਗੌਂਡੇਨ [ਐਲਆਰ 46 ਆਈ.ਏ. 72] ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਹਰੇਕ ਧਿਰ ਨੂੰ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ
    - ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੇ ਤੁਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਝਲਕ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ,
    - ਪਿਆਰ.....
- ਕਾਲੇ ਅਤੇ ਓਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਓਰਜ਼ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ,
  - (1976) 3 ਐਸਸੀਸੀ 119 ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੂਪਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ

- ਨਿਪਟਾਰਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਪਰਿਵਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਸਿਰਲੇਖ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਝਲਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਐਸਪੀਈਐਸ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ। ਪੈਰਾ 9 ਅਤੇ 10 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਹਨ:
- "9. ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗੇ. ਕਿਸੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਬਸਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਜਾਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਤੋਂ ਉਤਰਨ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ
- ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਦਾਅਵਿਆਂ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਅਤੇ ਹੱਲ ਕਰਨਾ
    - ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਿਰਲੇਖ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਕੁਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ. ਇਸ ਵਿੱਚ
- ਸੰਬੰਧ, ਕੇਰ ਨੇ ਪੰਨਾ 364 'ਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਕੀਮਤੀ ਗ੍ਰੰਥ ਕੇਰ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਢੁਕਵੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ:
    - "ਅਜਨਬੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਮ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੇਸ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ
- ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਕੁਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ
    - ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਜੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਸਮਝੌਤੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਪਰ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਹਨ, ਜੋ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਅਗਿਆਨਤਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹਨ, ਜਾਂ ਕਿਹੜੇ ਨੁਕਤੇ ਹਨ
- ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।
    - ਇਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਝਗੜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ ਜੋ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਫ਼ਰਤ ਅਤੇ ਮਾੜਾ ਖੂਨ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ
- ਇੱਕ ਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ
    - ਸਮਾਜ ਦਾ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਖਰਕਾਰ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਏਕੀਕਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ
- ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

- ਤਾਂ ਜੋ ਦੌਲਤ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ

ਕੁ

ਝ ਕੁ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ "ਪਰਿਵਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣਾ ਪਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਬਲਕਿ

- ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਸਿਰਲੇਖ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ,
- ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਝਲਕ ਜਾਂ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਐਸਪੀਈਐਸ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ
- ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਵਿਅਰਥ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸਮਾਂ, ਪੈਸਾ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਕੰਮਾਂ ਵੱਲ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕੇ।
- ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਝੁਕਿਆ ਹੈ

ਤ

ਕਨੀਕੀ ਜਾਂ ਮਾਮੂਲੀ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੀ ਪ੍ਰਬੰਧ। ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਮੀਆਂ ਜਾਂ ਰਸਮੀ ਨੁਕਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ, ਐਸਟੋਪੇਲ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

- ਜੋ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਇੱਕ ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਡੀ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ
- ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਕੁਝ ਭੌਤਿਕ ਲਾਭ ਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਗਭਗ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ। ਹੈਲਸਬਰੀ ਦੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਭਾਗ 17, ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਪੰਨਾ 215-216 ਵਿੱਚ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਢੁਕਵੇਂ ਨਿਰੀਖਣ
- ਇਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:
- "ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇੱਕੋ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸ਼ੱਕੀ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖ ਕੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
- ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਇੱਜ਼ਤ ਬਚਾ ਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ।
- ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਸੌਦੇ ਦੇ ਲੰਬੇ ਕੋਰਸ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਵਧੇਰੇ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ "ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ" ਸ਼ਬਦ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.
- ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਹਨ
- ਅਜਨਬੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ. ਅਦਾਲਤ, ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਤਹਿਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
- ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਲਈ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ
- ਇੱਕੋ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

- ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਜੋ ਅਜਨਬੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੋਣਗੇ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ।

    - 10. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਬਸਤੀ ਦੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਠੋਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ, ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
- ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:
- ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ;
- (2) ਉਕਤ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਵੈਇੱਛਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ;

    - ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੌਖਿਕ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ;

- (4) ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ

    - ਲਿਖਣਾ। ਇੱਥੇ ਵੀ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਪਾਠਾਂ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

- ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਮਕਸਦ ਜਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਸਤੇ

    - ਲੋੜੀਂਦਾ ਪਰਿਵਰਤਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਖੁਦ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ;

- (5) ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਧਿਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪਿਛਲਾ ਸਿਰਲੇਖ, ਦਾਅਵਾ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵਿਤ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਭਾਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੂਜੀ ਧਿਰ
- ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਜਾਂ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਕਲੌਤਾ ਮਾਲਕ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਪਿਛਲਾ ਸਿਰਲੇਖ

    - ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ;

- ਭਾਵੇਂ ਅਸਲ ਵਿਵਾਦ, ਵਰਤਮਾਨ ਜਾਂ ਸੰਭਵ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਅਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇੱਕ ਸੱਚੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

- ਉਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜੋ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਏ ਅੰਤਮ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

- ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਹਨ:-
    - "19. ਇਸ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਦਾਰ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਬੀ ਲਿਆ ਹੈ
    - ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਸੁਲਝ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।
    - ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਬੇਤੁਕੇ ਜਾਂ ਅਸਥਿਰ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

- ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਾਲੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਭੈਣਾਂ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਯੂ.ਪੀ. ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ, 1939 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਕਾਲੇ ਨਾਲ ਹੋਏ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਾਂ ਪੈਰਾ ਗ੍ਰਾਫ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
- 27:-
    - "27. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲੇ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਿਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ "ਪਰਿਵਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸੰਕੀਰਣ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ
    - ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ
    - ਕਾਲੇ ਲਛਮਣ ਦਾ ਪੋਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਰਿਵਰਸਨਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵਿਤ ਵਾਰਸ ਸੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਸੀ।
    - ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 4 ਅਤੇ 5 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਟਾਸ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 90 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਾਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
    - ਪਿਛੋਕੜ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੋਣਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 4 ਅਤੇ 5 ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੀ
    - ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਨਿਪਟਾਰਾ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜੀ ਦੇ ਤਹਿਤ , ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਊਟੇਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 4 ਅਤੇ 5
    - ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। 1955 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956 ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਸਿਰਫ ਸੀਮਤ ਹਿੱਤ ਹੋਣਗੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।
    - ਪੂਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਐਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਾਲੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

- ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 4 ਅਤੇ 5 ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਸੌਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਕੇ, ਉਹ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵਜੋਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ. ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ
- ਲਕ੍ਸ਼ਮਨ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ, ਅਰਥਾਤ, ਉਸਦੀਆਂ ਦੋ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਾਲੇ ਬਰਾਬਰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ,
- ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਦੋਵੇਂ. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 4 ਅਤੇ 5 ਹੋਣਗੇ
- ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਮਿਲ ਗਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ ਲਗਭਗ ੩੯ ਏਕੜ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਲਿੰਗ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ
- ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਇੰਤਕਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਜਦੋਂ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਮਤਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠੀਆਂ ਬੈਠੀਆਂ ਸਨ। ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ
- ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰਾ
- ਉਹ ਸੱਚਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 4 ਅਤੇ 5 ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ੧ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਹਨ

- ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਰਜਿਸਟਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।
- ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਭਤੀਜੇ ਸਨ, ਭਾਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ.
- ਜਗਨੋ। ਸਾਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956, ਧਾਰਾ 15 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਜੋ ਮਹਿਲਾ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਲਈ ਔਰਤ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜੋ ਧਾਰਾ 15 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡੇ ਗਏ ਹਨ। ਧਾਰਾ 15 (1), ਜੋ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-
- "15. ਔਰਤ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮ।(1) ਮਰਨ ਵਾਲੀ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡੀ ਜਾਵੇਗੀ,
    - ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਧੀਆਂ (ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ) ਅਤੇ ਪਤੀ 'ਤੇ;

- ਦੂਜਾ, ਪਤੀ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ 'ਤੇ;
- ਤੀਜਾ, ਮਾਂ ਅਤੇ ਪਿਤਾ 'ਤੇ;
- ਚੌਥਾ, ਪਿਤਾ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ 'ਤੇ; ਅਤੇ
- ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਮਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ 'ਤੇ।

- ਧਾਰਾ 15 (1) (ਡੀ) ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਤਾ ਦੇ ਵਾਰਸ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ. ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਅਜਨਬੀ ਹਨ ਅਤੇ ਔਰਤ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ.
- ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਗਨੋ, ਜੋ ਸ਼ੇਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਵਜੋਂ ਹੈ ਸਿੰਘ, ਜਿਸ ਦੀ 1953 ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਬਸਤੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਸੀ।
    - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਜਨਬੀ ਸਨ
    - ਪਰਿਵਾਰ।
- ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਸਾਡੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣਗੀਆਂ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

